

Fjortis- uppror!

"Äldre män vill helt enkelt inte att unga tjejer ska ta plats"

Lilla hjärtat...
Alexandra Dahlström tystas ner av Loa Falkman på Guldbaggegalan.
Foto: NICLAS HAMMARSTRÖM

Förminska mig inte!

Skådespelerskan Alexandra Dahlström, 15, slog tillbaka när Loa Falkman avbröt henne på Guldbaggegalan.

Nu sprider sig Alexandra-powern bland landets tjejer.

Malin, Kornelia, Ellinor, Johanna och Santhi, alla 14, har tröttnat på att vara "små vuxna", men ändå inte bli tagna på allvar.

När Alexandra Dahlström under Guldbaggegalans slutminuter ville tala om utseendefixering och sexism tystade konferenciern Loa Falkman henne med orden "mitt lilla hjärta".

Att bli förminskad, bortskrattad eller tystad med en klapp på huvudet är något unga flickor vet alltför väl hur det känns.

"Lukas sa ju inte så viktiga saker"

I grupprummet på Björkhagens skola i Stockholm sitter några 14-åriga flickor ur årskurs åtta och retar upp sig på det Loa Falkman gjorde mot Alexandra Dahlström på Guldbaggegalan.

"Ta oss på allvar!" säger 14-åringarna Malin Sund, Kornelia Vettervall, Ellinor Sundell, Johanna Olsson och Santhi Fälldin.

Foto: PER BJÖRN

- Alla ville ju höra vad vinnaren, Alexandra, hade att säga. Hon är en förebild för oss. Lukas Moodysson lät de ju hållas och han sa inte alltid så viktiga saker. Jag tyckte det Alexandra ville prata om är viktigare, säger Johanna.

Just en sådan här händelse visar hur viktigt det är att vara stark för att nå respekt. Att som Alexandra Dahlström säga ifrån. För vuxna är lite dåliga på lyssna på fjortisar när de vill föra fram sina åsikter.

- Som tjej måste man vara jätteduktig och välformulerad för att de ska lyssna. Man måste hela tiden tänka på vad man säger och att vara allvarlig, säger Ellinor.

Att vara glad, svamlig och dessutom ha en urringad klänning fungerar nog tyvärr inte lika bra, tror hon. För det finns så mycket föreställningar om hur flickor ska vara. Alltifrån klädsel till antalet pojkvänner och om man dricker alkohol.

- Jag skulle också bli jättearg om någon kallar mig för lilla hjärtat sådär. Tjejer måste lära sig säga ifrån och kräva respekt. Inte bara fnissa med och generat stå och dra i kläderna. Jag kan inte fatta hur vissa tar nedlåtande kommentarer eller att fulla killar tafsar på dem, säger Kornelia.

"När en lärare skrattar åt en blir man osäker"

Men det är inte alltid lätt att vara tuff.

- Om en person jag respekterar, ser upp

Låt dig inte förminsкас!

Säg ifrån direkt i stället för att skratta bort det.

Kräv att de vuxna lyssnar - alla har rätt att framföra sina åsikter.

Äldre kan bete sig förminsकande för att de är vana att få respekt, men du också är värd respekt.

Lyssna på kvinnliga lärare som peppar er och vill förmedla girlpower.

till, klappar mig på huvudet är det svårt. Det får en att känna sig liten och dum. Så blir det också om en lärare eller tränare skrattar överseende när man gör fel. Då blir man verkligen förminskad och osäker, säger Santhi.

- Jag tror att äldre män är så vana att få respekt. De tycker nog faktiskt också att de är lite smartare och gillar inte starka kvinnor. De vill helt enkelt inte att unga tjejer ska ta plats, funderar Ellinor.

Ibland tycker hon att det känns jobbigt att behöva "gapa" om att tjejer måste göra sina röster hörda.

- Killarna tycker att "jaha, du är en såndär"...

Alla är de överens om att tjejer behöver peppas för att våga och orka ta plats bland störiga och gapiga tonårskillar.

Överhuvudtaget verkar det vara lättare för killarna att få gehör och respekt.

- Det är så typiskt. När jag praoade i en butik lät de oss tjejer springa alla ärenden bara för att vi var snälla och gjorde som de sa, medan killarna stod och hängde, berättar Malin.

Sara Gemzell